Házassági vagyonjogi rendszerek

Svédország

1 Létezik-e törvényben előírt házassági vagyonjogi rendszer ebben a tagállamban? Mit ír elő?

Igen, létezik ilyen rendszer. E rendszer rögzíti a házastársak között a házasság fennállása alatt és azt követően fennálló tartási kötelezettség szabályait. E rendszer szabályozza a házastársaknak a házasság fennállása alatt és azt követően fennálló jogait és kötelezettségeit is a vagyontárgyak és kötelezettségek különböző csoportjait, a házastársi közös lakást és annak lakberendezési tárgyait, valamint a házastársak közötti ajándékokat illetően.

2 A házastársak milyen házassági vagyonjogi rendszerben állapodhatnak meg? Milyen formai feltételekkel?

A házastársak kétféle vagyonnal rendelkezhetnek: megosztható vagyonnal (*giftorättsgods*) és különvagyonnal (*enskild egendom*). A megosztható vagyon a gyakoribb forma; eltérő megállapodás hiányában a vagyon megosztható. Főszabály szerint az ilyen vagyont az egyik házastárs halála vagy a házasság felbontása esetén kell megosztani. A különvagyont nem kell megosztani ilyen módon. A vagyon az alábbiak eredményeként minősülhet különvagyonnak:

a) Házassági vagyonjogi megállapodás (*äktenskapsförord*). A megállapodást írásba kell foglalni, és nyilvántartásba kell vetetni az adóhivatalnál (*Skatteverket*).

b) Ajándékozás.

c) Végrendelet.

d) Egy életbiztosítás, egy balesetbiztosítás, egy betegségbiztosítás vagy egy egyéni nyugdíjmegtakarítási program kedvezményezettjeként történő kijelölés.

3 Vannak-e korlátai a házassági vagyonjogi rendszerben való megállapodásnak?

Igen, léteznek korlátozások. Léteznek például szabályok a házastársak házastársi közös lakásának és e lakás lakberendezési tárgyainak a házasság fennállása alatt történő védelmére. Az egyik házastárs nem adhatja el vagy adhatja bérbe a közös lakást, illetve nem rendelkezhet azzal más módon a másik házastárs hozzájárulása nélkül. Ezeket a szabályokat arra a vagyonra is alkalmazni kell, amely különvagyonnak minősül a házassági vagyonjogi megállapodás értelmében. Ha a vagyont meg kell osztani a házastársak között, házastársi közös lakásukat és lakberendezési tárgyaikat az a házastárs kapja, akinek nagyobb szüksége van ezekre. Ez még akkor is így van, ha a vagyon teljes egészében a másik házastárshoz tartozik. Ha azonban az egyik házastársnak ilyen módon juttatott vagyon értéke meghaladja az ezen házastársat a megosztandó vagyonból megillető hányad értékét, a házastárs akkor jogosult annak tulajdonjogára, ha megfizeti a különbözetet a másik házastárs részére. Másik példa, hogy a túlélő házastárs jogosult bizonyos minimális pénzösszegre a két házastárs vagyonából. Ez akkor is így van, ha az elhunyt házastárs vagyona különvagyon volt, és az elhunyt házastárs a teljes saját vagyonát másra hagyta.

4 Milyen joghatással jár a házastársi közös vagyonra a házasság felbontása, a különválás vagy a házasság érvénytelenítése?

A svéd jog csak a házasság felbontásáról rendelkezik. A házasság felbontásának joghatása, hogy a megosztandó vagyont meg kell osztani. Az egyik házastárs tartásra is jogosult lehet legalább egy átmeneti időszakra.

5 Milyen hatással jár a házassági vagyonjogi rendszerre a házastársak egyikének halála?

A vagyont megosztják az elhunyt személy örökösei és a túlélő házastárs között. A házastársak közös gyermekei és unokái azonban csak mindkét házastárs halála után juthatnak hozzá örökségükhöz.

6 Mely hatóság hatáskörébe tartozik a házassági vagyonjogi rendszerrel kapcsolatos jogviták eldöntése?

A vagyont maguk a felek is megoszthatják. Ha megegyeznek, az egyetlen formai követelmény, hogy a megosztást írásba kell foglalni, és azt mindkét félnek alá kell írnia. Ha nem jutnak egyezségre, a bíróság végrehajtót (*bodelningsförrättare*) jelölhet ki. A végrehajtó által hozott határozatokat bármelyik fél megtámadhatja bíróság előtt.

7 A házassági vagyonjogi rendszer milyen hatást gyakorol a házastársak egyike és valamely harmadik fél közötti jogviszonyra?

A házastársak felelnek saját adósságaikért. Az egyik házastárs hitelezője nem követelhet kielégítést a másik házastárs vagyonából függetlenül attól, hogy e vagyon megosztható vagy különvagyonnak minősül-e. A hitelezőnek a házastársak arra irányuló kísérletével szembeni védelmére vonatkozóan is léteznek szabályok, hogy a vagyontárgyakat elvonják a hitelező elől. A házastárs nem dönthet például úgy, hogy különvagyonát be kell vonni a vagyonmegosztásba, ha szándéka a hitelező elől elvonásra irányul.

8 A házastársi közös vagyon megosztására – felosztására, szétosztására vagy megszüntetésére – vonatkozó tagállami eljárás rövid leírása.

Főszabály szerint a teljes megosztandó vagyont meg kell osztani. Számos kivétel létezik. A megosztandó vagyonból az egyik házastárs kivehet annyit, amennyi megfelel saját adósságának. A két házastárs szintén kiveheti a ruházati cikkeket és egyéb olyan vagyontárgyakat, amelyeket az adott házastárs személyesen használ, valamint minden személyes ajándékot. A megosztás nem terjed ki a munkáltatók által vagy állami alapokból teljesítendő nyugdíjjogosultságokra, valamint bizonyos szempontokból magánnyugdíjakra sem. A megosztandó vagyon fennmaradó részének értékét főszabály szerint egyenlően kell megosztani a házastársak között. A megosztás során figyelembe kell venni, hogy ki a szóban forgó vagyontárgy tulajdonosa. A fent említetteknek megfelelően a házastársi közös lakásra és annak lakberendezési tárgyaira vonatkozó különös szabályok is léteznek.

9 Általában milyen eljárással történik az ingatlanok nyilvántartásba vétele, és ahhoz milyen dokumentumokat vagy információkat kell benyújtani?

Minden ingatlanátruházást nyilvántartásba kell venni a tulajdonjog nemzeti földmérési hivatalnál (*Lantmäteriet*) történő nyilvántartásba vétele iránti kérelem útján. A nyilvántartásba vételt általában a vevő kéri. Az eredeti dokumentumokat csatolni kell a kérelemhez.

Utolsó frissítés: 10/11/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.